

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Előfizetési árak
 Egész évre 5 frt — kr.
 Fél " " " " 2 frt 50 kr.
 Negyed " " " " 1 frt 25 kr.
 Tanítónak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések
 a legjelentősebben számítottak.

Szerkesztőség
 hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A „Bajavideki r. k. néptanítóegylet"

választmányá Berényi Dániel apát ur elnöke alatt f. évi márcz. 5-én rendes gyűlést tartott. A gyűlés következő rendben folyt le:

1-ször. Az egylet pénztári állapotáról szóló jelentés olvastatott fel, melynek alapján tudomásul vétették, hogy a pénztár a kiküldött végrehajtó bizottság által tételről tételre megvizsgáltatott, rendben találtatott és lezárattat s mindez a felmentvény megadása végett a n. gyűlés elé terjeszteti határozattal.

2-ször. Nehai Kubinszky Mihály emlékére évenként tartandó egy liberális misére alap szerveztették.

3-ször. A könyvtárnoki jelentés az egylet könyvtárából 500 felüli különféle tartalmú művet tüntetett elő s ez alkalommal a könyvtár részére „Stanley afrikai utazása” című mű meghozatása rendeltetett el.

4-szer. Az idő rövidége és sietősége miatt az esperes-kerületenként alakult orsz. kath. segélyalap gyűjtő és kezelő bizottsága a f. évi pünkösdi utáni gyűlésen egyletileg fog szervezteni s újból alakítani. — Ezekre nézve egy kész tervezet elkészítése és a nagy gyűlés elé való terjesztésével a kiküldött önálló végrehajtó bizottság bizottat meg.

5-ször. A végrehajtó bizottság ama intézkedését, hogy az országos segélyalapra egyletünk által megszávozott 100 frt. ne négy, hanem két 50 frtos részletben fizetessék be, a választmány annál is inkább, mert az által egyletünk az áldásos és jótékony intézménynek készseregen lesz alapító tagja, nagyon is helyeslőleg fogadta.

6-ször. A f. évi pünkösdi utáni

kedden tartandó egyleti nagy gyűlésén; Törtek tanításáról Toth M. és Csatlós Gy; előnyökkel való számoláslról Lissák J.; természetrajz kezeléséről Sterk József fognak előadást tartani. — Az egylet 10 éves történetét Szélig F. fogja ez alkalomra megírni.

7-szer. A végrehajtó bizottság előterjesztésére az 1886. évi n. gyűlés számára előre gondoskodólag a következő tételre irányoztattak elő a választmány által: Közegészségügy a népiskolában. — A földrajz a népiskolában. Gyakorlati lecke a nyelvtan köréből. — Az elemi iskolák részletes tanterve és tornagyakorlatok. Iskolai takarékoság.

8-ször. Tomcsányi János tatabézi pléb. urnak az egylet alapító tagjainak sorába történő lépése örömdöntés tudomásul vétették.

9-szer. A múlt évi egyleti gyűlésen alapszabályaink tervbe vett módosítása tekintetében ugyancsak a végrehajtó bizottság bizottat meg, hogy erre nézve egy új tervezetet készítsen és a legközelebbi nagy gyűlés elé terjesszen.

10-szer. A választmány az egyleték és tanügy terén szerzett bakros érdemeire tekintettel n. Pönyó Pál áldozár és Kalocsai képezdici tanár urat egyhangulag az egylet tisztelhetli tagjává kiáltotta ki.

11-szer. Egy országos kath. ingyenlap életbeléptetése körüli intézkedések megtétele a végrehajtó bizottságra ruháztatott.

12-szer. Egy a tanítók által létesített temetkezési társulat szervezésére tett indítvány helyesléssel fogadtatott és elintézte a f. évi egyleti nagy gyűlésre bizottatott. — Egyéb kisebb ügyek elintézése után az ülés berekesztett.

Jelenvolt.

Fővárosi levél.

(A „Fortuna”. — Né az esküdtsek előtt. — A csángó-péncz. — A négylovas hintó és a börtön. — „Ejjen Verhovay Gyula!” — Szahszáim. — A német színház és a magyar színházok. — Haase Frigyes. — Országos kiállítás országos czívekölés.)

A főváros figyelmé a héten a képviselőházról egy más ház felé fordult s ez a ház odafenn van a várbán, halottai csendesség környézi, de még nagyobb csend uralkodik belsejében: a „Fortuna” ez.

Sajátságos egy elnevezés: „Fortuna.” Magyarul szerencsét jelentene s mégis gyász és szegény kiseri nyomom: a fenyítő törvények épülete és börtöne ez.

A hét két érdekes eredménye itt játszódtott le: az egyik egy sajtóper volt, melyben egy szép lány volt a vádlott s a másik egy fenyítő per volt, melyben Verhovay Gyula volt a fővádlott.

Az előbbi nem vert fel olyan nagy port, mint a másik. de a társadalom és a jogtudomány buvárai előtt nagy tanulságokat fedett fel; míg az utóbbi óriási igazságtalosságot keletkezett, pedig csak közönséges csekély mérvű sikasztás volt.

A sajtóper jogi nagy fontosságát az adta meg, hogy magyar esküdtsek előtt először út most egy nő mint vádlott.

A fővárosban van egy nyomorult német revolverlap, a „Cyankali”; ennek a „szerkesztője” valami Fischer Móricz zsarolni akarván az „Azienda élet és járadék biztis-társaság”-tól, kinyomtatott lapjában a társaságról nyozic gyalogatos rágalmozó cikket; — de nagyon megcsalódott, mert a társaság nem félven semmiféle „leleplező-sektil”, nem tőmte be a revolver lap száját, hanem egyszerűen beporította rágalmozás miatt.

Mit tett most a „revolver”? — Hogy kibújék a büntetés alól, felbörtelt egy Schiff Sarolta nevű szép kávéházi pinczercsajtót — a cikkek szerzőjül. S a szép lány oda állt az esküdtsek elé: „En vagyok a szerző, elvállalom a felelősséget; elég vének vagytok-e arra, hogy engem elítéljete?”

A por sokáig tartott, Sarolta nagysáma két nap és két éjjel volt alkalma folytonosan kopaktrozni az esküd urakkal, közben kihallgattak száz ötvenöt tanut, a kiket

Fischer ur azért idéztetett meg, hogy ő azokkal bizonyítsa, hogy az „Azienda”-nak „bizelmei” vannak, de a kik egyáltalán kivétel nélkül mind épen azt bizonyították, hogy nekik semmi kifogásuk sincs a társaság ellen, s így a hosszú per után az „Azienda” egy esküdtzei verditott és egy bírósági határozattal nyert arról, hogy kifogástalan az eljárása a biztisító felelkek szomban, míg a revolver hény és szerencsétlen áldozata, a fiatal leány elnyertek jutalmukat, a börtönt. Ez esettel több lap vezércikkben foglalkozott a tanulságát én sem vonom kétségbe és minden este helyesen tartom azt a tanácsot, amit a lapok ez alkalomból a biztisító társaságoknak és pénzügytelkeknek adtak. Hogy tudniillik kövessék az „Azienda” példáját, ha valamely revolver-lap zsarolási szándékából piszkáló cikketek ir róluk, ne adjanak annak pénzt, hanem pereljék be, mert ha csakugyan nincs eljárásukban semmi kifogásolni való, akkor egy nyilvános per nem árthat nekik, sőt csak használhat, amint határozottan használt az „Azienda”-nak is, mert a közönség a lapokból értesülve arról, hogy sem az esküdtsek, sem a bíróság egy hosszú szörszárlasgató por alatt sem tudot kitáitni semmi rosszat arról a társaságról, vagy intézerről, a publikum sokkal inkább fog bizni abban, mintha a per tüzbőráján nem ment volna keresztül.

Pört a revolver-zsurnalisták nyakába s akkor megszabadulunk tőlük!

A másik per a „csángó-péncz” tragédiájá” volt. Igen, tragédia; mert a hős itelőleg a hősök elbukának, Verhovay Gyulát a „Függetlenség” szerkesztőjét elítéltek közönséges sikasztás miatt másfél évi börtönre.

Talán senki sem várta az ítéletet, legalább erre enged következtetni az a felbörtözött egy lovas hintó, mely a „Fortuna” épülete közelében arra várt az ítélet-hirdetés napján, hogy a fölöment után a képviselőház elé röpítse a rehabilitált Verhovayt.

Minő dicsőség lett volna az! Négy lovas hintón vágatni be abba a képviselőházba, a hova másfél évig nem mehetett e gy sorban emlitetni! — Fischer Moriczczal és Schiff Saroltával!

Rá is ért a nép az élczre mindig jobban mint ma; nem járt oly tömegesen az alföldre dologba, mint most, hanem „haspeket” fektett a szapon, s ha tökmagot tisztítottak, háld hódvol tot. Az igények ma fokozottabbak.

As egyes családokat most is „had” elnevezéssel illetik, mint Egyházas Bártón, ahol a „Mede” hadja „Kobbi”, „Tukarcs” és „Csajka” osztályokra szakad.

A palóc a házat, gazdasági és háztartási eszközeit, fehéreműjéit, boszkorát stb. maga készíti, más házi ipara alig van. S ha volna, nem tarthatta volna fenn azokat a régi reminiscenciákat, amelyeket ha nem is a pogány korba, de a keresztények első századaiba lehet visszavezetni.

Házát is két olyan oszlopra építi, melyek közül az egyik a „Bál isten” emlékére a bálvány, míg a másikat a kereszténység tiszteletére a „Baldog anya” néven nevezi, teletszveg hieroglifhszerű ákombákomokkal, melyeket se le nem olvas, se le nem ír, se le nem rajzol ma senki: csak a gyermekek csökölják sorba imádkozás után, lefekvés előtt.

Pray szerint a régi huonok valamikor Chinába járták gyermekeiket iskolába, valjon nem ott tanulták-e el emez ábrák elemeit? Irócsok gyánat még a mult században is általánosán a rovást használták s Balaskó Pált latin versben énekelte még Bál Mátyás, emiert az általa hallott szent beszédek és zsolozsmákat ilyen rovásokról tíz év múlva is le tudta olvasni vagy énekelni. Thuróczy és Oláh Miklós állítási szerint így rőták a szökelek ép u, nép pediglen hunceytha be-tákkal.

Ezek szerint Gezátiól kerde nyolc

TÁRCSA.

Nem bánom én . . .

Nem bánom én, híresztelj rám akármit,
 Dalom mégis dicőt és isenit;
 Dicsőítlek, isenítlek, tagadj meg!
 Én, azért is, annál jobban szeretlek.

Mem szeretethz már? — eddig sem szerettél,
 Hazug voltál ha csököltél, olettél;
 Csalia voltál, én azért is imádtál!
 Nem hallgatók szavára a világunk.

Szeretlek, mint a leget a pacsirta,
 A hol magát olyan szépen kisírja;
 Utálj, gyönlj, mint senki a nap alatt;
 Érted élek, dicsőítlek, áldalak.

Ha tavaszok újra jön a kikelet:
 Sirban nyugszik, a ki még most egy szeret;
 Ah, tudom, hogy részvétkönyet sem ejtesz,
 Ha valaha utad sorom felé lesz.

Oh, akkor állj meg néma sirhalomnál,
 Elregéli ama kicsi virágzal,
 Mely sirrom kel, mid voltam én nekéd, —
 Elregéli: érted életem a haltam meg.

Lajos Gyula.

Palóc-világ.

Irta: FINDURA IMRE.*

A palóc-kérdésnél a jelen század első három-negy évtizedében több előkelő tudósunk „ex professo” foglalkozott. A historikusok, kiváon Fejér György a kunnal azonosnak vették; míg a szomszéd népek forrásai azt gyanították, hogy a palócok

* Az országos statistikai hivatal tudós könyvtáruka, Findura Imre ur ez évi január-hoz folyamában a magyar földrajz társaság egyik ülésén felintétt keltett, foliovaast tartott a „palócok”-ról. Ez érdekes cikket ugyan o tárgyrol lapunk szerkesztőjének felkérésére írta. Szerk.

valamikor a warág korban orosz uralom alatt állottak s azt az o skandináv-ködcxot, melynek czime „Igor ha dj a r a t a p a l o c z o k e l l e n ” ma is tanítják a moszkvai egyetmen.

Magyar kútfőkből közönségesen a szent László koráig vezeték vissza a palócoknak bekötözését, — de ez sokkal régibbnek látszik, sőt valószínű, hogy a honalapot Árpád a Mátra és Karancs tövében már ott találta őket, mert hisz a palócok Kl a p o r t h G y u l a szerint már a 996 estendőben szerepeltek; ez a nép, amely ma a társadalmi fejlődésnek oly alatti fokán áll.

S ethnografiai szempontból épen ez a körülmény nevezetes.

Embertaini és néprajzi adatok szerint a kun egészen más néptárs lehetett, amire a történetészek kevés tekintettel voltak. Hogy furcsán beszélnek T i m o n S á m u e l i szerint különönek épen nem lehet venni, mert az már akkor idgenuel volt keverve, hát ha ma bírálja meg az ember őket.

A magyar törvénykönyvben nem fordul elő a palóc schol, amire szükség nem volt soha, mert ha a székely Erdélyben mint nemzet szerepel, annak oka abban keresendő, hogy ott a magyar is, meg a szász is a kozjognak kardinalis fogalmát képezte.

Béla király névtelen jegyzője magát a palóc földet oly részletesen ismertette, aminél hazánk más vidékeről III. Béla köréből, de későbbi időből sem igen descikdehtünk; s e miatt nem egy tudós jött arra a véleményre, hogy maga a „Nevtelen” is palóc volt s aligba nem az egri püspök C l e t u s .

De sőt a nyelvészek szerint a halotti beszédet, a „Latiatic relem zumtuchel mi vognu” kezdeti u. n. Pray ködcxet is a palóc folgón szerzettk s H o r v á t h I s t .

v á n azt hiszi, hogyha Révai, a nagy, nem lett volna tekintettel ennek a magyarázatánál a palóc nép nyelvének a természetére, érdemileg soha meg nem fejtette volna. Hogy becsesel is bir azért minden palóc nyelv-buvarra az „Elaborator-grammatica hun garica.”

Csakhogy biz abban a régi jó világban a palóc még se írni, se olvasni nem igen tudott; olyan pallerozatlan volt az az egész középkorban, mint az Arany „Toldi”-jának mintaképe, melyhez a költő az alakot, mint tudjuk, az 1110 s v a i alakjától kölcsönözte; a kiról mint a népmonda is tartja, Nagy Lajos vagy Hollós Mátyás előtt

„Nyomorulat félvezével kapta vala,
 Buda felé utat azzal mutat vala.”

A néphumor tchát már akkor is ilyen „kézzel fogható” alakban nyilatkozott itten.

Hogyne? hisz az eredeti palóc-földnek ma is három középpontja van, az egyik Péterfalán, Gömörben, a másik S o m o s - U j f a l u - b a n (Nógrád), a harmadik M a c o n k o s u (Hevesben); hogy ezek közül melyek az igazi, ki tudná megmondani. Hosszas kérdőszöködcxet után egyszer megmagyarazták e sorok írójának, hogy azért van a világ közepe Somos-Ujfaluban, mert ott egy tatek észak felé foly, legalább egy darabba, míg aztán az utját megváltoztajta.

A néphumor olyan itt, ahol még a koldus is csöfölködik, ha alalmaznátn nem kap, mint Kazárón, mikor egy asszony elutasította „ne is adjon nektek az isten ezen a nyáron se esőt, se harmatot . . .” — ugy mond — amit az öreg ugy magyarázott meg, mikor ez átok miatt vallatóra fogták, hogy lám: a minap a vizslásikolnak olyan a h a r m a t o t adott, hogy levitte a böcsőt gyerekeitül Pasztóhára! Azóta kapott hirre a „vizslási harmat.”

Házassági előny. — Te pajtás! miért nem veszed el azt a tüzes szemű lánykát, ha annyira szerelmes vagy belé? — Elvannak en, csak az anyját is nem kellene elvennem. — Pajtás, hisz azzal is nyernél, mert akkor tüzökösödés árka nyírné házádat.

— **Béke és háboru.** Két hadi sütkéret az tábori tűz körül; az egyik kérést intéz pajtásához, hogy miért állott be katonának? — Mert nincs feleségem és szeretem a háborus életet. — Hat te miért csaptál fel? — Kérlek és viszont. — Nekem van ugyan feleségem — volt a válasz — de szeretem a békét s azért jöttem el hazulról.

Önkénytelen levelesvő. Egykor egy angol párisi vendéglőbe lépett, hogy ebédeljen. Minthogy nem értett francziául, de ezt nem akarta megvallani, magához intette a pincéret és az étlap első sorára mutatott. Ez bőlönt és egy nyírdől nem sokára tyuklevés párolgott. Elfogyasztva a levelet, angolunk a második sorra mutatott, mire a szolgálatkász pincér egy leveles kárpóztal-levést hozott. — Ismét levelet! dühnögte a nyírdől, ez alkalmasint divat Párisban! Ezzel megette. — Ismét kézzelmozdított az étlap harmadik sorára és legott rákéselt állt előtte. Az éhes angol homlokán verítékcseppek gyöngyöztek, de azért a leves harmadik kiadását is megette, a negyedik sorra mutatott és... s a g-levest kapott. A vendégek bámulva nézték a levelet, ki, hogy többé nem kapjon levelet, az étlap utolsó sorára mutatott. Ekkor a pincér egy köteg fogványt hozott. A nyírdől elcsappant, fizetett és távozott a vendéglőből.

Török vezetek nevek. Abdul Hamid szultán nagy reformon törí most a fejt. Alattvalói kényszeríteni akarja, hogy veze ek neveket vegyenek föl. A nagy özönben bírodalomban eddig nem volt sem családi név, sem pedig nemesség. A nevek régi keleti módón csak a személynevből állottak, melyhez néha az apa nevé kapcsolattak így: Abdul Azizben Abdul Medsid, Abdul Aziz Abdul Medsid fia. Az egyedüli kiváltságos család pedig képezte az ugynevezett emírek vagy nakib ilisztratók, a kik tudvaleg a proféta törzsből származtatják magukat és zold turbán-kendőjükről ismerhetők. A nakib-ülisztrátok azonban újabb időben annyira nagyon elszaporodtak, hogy ma már Konstantinápolyl minden harmadik hamátja (teherböröző) zold turbánt visel, s így nagyot csappant a szent családbeliek hitele.

Patkószögek.

Mathematika. Tanító: Mond meg fiám, ha anyád 100 drb. tojást vesz, darabját egy krajcártól s midőn hazaviszi, vesz észre, hogy szökött 46 szap, anyádnak mennyi a kára? **Fiu:** (kinek anyja kofa volt). Semmi. **Tanító:** Miért? **Fiu:** Mert újra eladja.

Nálv. Anya: Édes Annám, ma van nagy anyádnak születésnapja, kívánj neki szépen sok szerencsét és kérjed a jó Isten, hogy tarisan meg soká és hosszú öregkor éljen. **Anna:** Oh édes mama, én inkább azért fogok imádkozni az Istenhez, hogy újra fiatallá tegye, mert öregnek már elég öreg szegény.

A nők és a politika. I. Napoleon mondotta egy szellemes francia nőnek: „Ki nem allhatom, ha a nők politikába ártják magukat.” — „Igaz van felség!” — felelt az — „de egy olyan országban, a hol a nőknek fejeket ragadják le, természetes, hogy ők is kiváncsiak meg tudni, miért teszik azt velők?”

Inventárius. Egy jégvölgy a létlér felvétele alkalmával következők mondotta jegyzőkönyvébe: „Egyebet nem találunk a házban, mint limonádé és egy öreg asszonyt, mire a hivatalos pécsett ráolított.”

Féltreírás. Hordár: „Igy uram, ni butorai most már mind fennvannak.” — Uj: „Mivel tartozom érte, azt nem tudom.” — Hordár: „Hogy uraságod mivel tartozik érte, azt nem tudom, én két forint kapok!”

Csarnok.

„Uhu!”

Védőszó egy félreismert lénnyel mellett.

Irta: DÁRDAY SÁNDORÉNY.

„Az egyik nyáron, melyet Gödöllőn töltöttem kis családommal együtt, jött létre köztöm és „Bági” között az a rendkívül meglepő barátság, melynek emlekeül szentelvék e sorok. Minden félreírtés kikerülése végett sietek kijelenteni, hogy a „Bági” név alatt nem az ismert milliomos paraszt vagy bármely névrokona értendő s általában semmi nemű glánc keztyűs gavalier, kik a férfiek feltűnésejéért fog szokatlan ingerelni. Ellenkezőleg: „Bági” minden szeretetreméltósága mellett se lett volna képes versenytársasra lenni bármely „kétlábú toltatónak”, lévén ő egyszerűen egy legszebb kamazskorában lévő valóságos fűtes-bágyi, ki azonban kis csiny szivétől kibíthető forró szeretettel ragaszkodik hozzá.”

A babonák sötét köréből sok valószínűsárga származott át korunkba is, azonban részint a jobban érveuryo emelkedő igazság — Dr. Dárday orsz. gy. képviselő szeretetteljes néje ez érdekesen írt meggyőző és tenet-estűtődozókat ép úgy lekötelez, mint a nagy költősek. Szék.

érzet, részint a természetudomány megfigyelési lassacskán majd csak leköszorít azokat s így a szegény állatokat is visszahelyezik egykori jogaikba. Az én szegény Bagimnak is bizonyára ezer ellensége lelt volna, kik mind kis életkéje megsemmisítő erőre törekedtek volna, ha a baglyok felett örkődő gondviselés nem kezeskedett. Bagi életpályáját az enyemmel s pár hatosnyi váltásdíjra a kis nyomorultat a biztos halál torkából kis nem ragadom.

Bagi eleinte igen kevés tetszést aratott otthon. A gyermekek féltek tőle s összesen csak a „bagoly” szóból csinált elnevezéssel járultak Baginak családunkba felvételéhez, a cselédnek meg a hideg majd kilelte, ha csak rá is néztek a tüzesszü szörnyetege s egyhangulag javasolták Bagi elpusztítását mint Cato Carthagoét. Bagi a közönséges szöveg fogalmától valóban távol is állott. Fejecskeje meg meglehetősen kopasz volt, két fekete füle egy állott azra kétféle mint két szarvaszka, horgas orra és egy nagy parázs szemek pedig újra ördögi, vagy meg inkább kramposzerű kifejezést adtak neki, hogy mindent inkább lehetett volna tőle várni mint jóakarót.

É szerencsétlen külső tette az embereket általában a Bagi rokonainak oly esküdt ellenségre, pedig Bagi is rokonsága teljesen ártatlanok a rajuk fogott bünökben s tán egyelőn a mogorva és gonosztevéhez hasonló Uhu az, mely a baglyok családjában egyáltalán is valódiabba mint gerék, bogarak, sáskák és egyéb ily kártevő állatok élnek pusztításával. A regiek a kemoly gondolkodások jelképek vévén a bagyot, Minerva istennő kelmeles társaságára utaltak, azonban a sötét közölkör megfosztá nemcsak értelmi képessége, de léte jogától is e jámbor állatot s azóta mint a rut-asz megtestesülése szerepel a köztudományban. Pedig figyelmesben szemügyre vévén fiuom tarka tollaztat, melynek selyem lágyaságát én egészen nesztelen röpökésre segíti, még inkább szépek lehetne mondani.

Ma már midőn akad oly vallási felekezet (az ugynevezett Lollhardok) melynek tagjai az ördögöt sem az emberiség ellenségre, hanem az igazságtalanság és irigység szerencsétlen áldozatának tekintik, — nem sokáig hagyhatjuk Bagi fércimert rokonságát a kozmognómetrikus kitéve, s ha vadul egyek én is egyike azoknak, kik századok tenyek alapján emelik fel az üldözöttek védelmére.

Bagi először is szalonképessé tettem, a menyiben lábcskaira ujnyi megnassági bőrkamiból varrtam melyre fonál kötöttet s egy, körülbelül meter magasságú rúd lett számarra tar öközdási helyül kijelölve. Kézzel s vitorlavászonnal puhára kikészített keressztrudelskáján, viszonylagos szabadságban élt közöttük Bagi, s a vékony szelektre vagdalt marhamáját jó étvágyalal este meg kezéinkből, lassacskán meg árja is vigyázva, hogy éles csőrével vagy karmaival meg ne sértsen, mikor elveszi táplálékát.

Fokokint aztán, amit a fejlejtés beönt — toltal, a szelidség igen magas fokát érte el, nappal is kezdett egész tisztán látni, meg tudta a nőket a férfiakól különböztetni, s míg a nőeknek szabad volt hozzá közeledni, addig a férfiak iránt határozott ellenszenvet mutatott, fülei ég léle meredtek ijnyen, megfoghatatlanul karcsúvá lett s ez által két hüvelyknyit nyert magasságában, csőrével csattogtatott, ami nagy nyugtalanság mellett is komikusan furcsa kifejezésűvé tette őt.

Csodálatos gyöngéd tudott azonban lenni az olyanok iránt, kiket szeretett. Belső barátságunknál fogva, ezzel nem ok nélkül rendelkeztem. Gyöngéden elzörgögtta csőrével arcomat, egy szál hajamát, sőt szemöldökomból egy szál finomul végig tudott húzni csőre között, anélkül, hogy kitepte volna, s a gyermekekől azt is eltűrte, ha képen a két fekete foltot, melyek nála az arcziprít helyettesítettek, megcsókolták. Ily szeretetreméltósága csakhamar mindnyájunk kedvencezévé tette Bagit, ugy hogy őszel már mint családtag jött velünk Budapestre.

Ez alkalommal újra meggyőződtem arról, hogy mily indokolatlan rémtület képes egy ilyen állat látása némely emberben kelteni. Egy izben hazatérve, a takarításnál megbizott szolgáló helyett egy papir-szeletet találtunk, melyben kétségbeesett szavakkal mondja el az eltűnt inas, hogy ő ily állatokkal, milyet a konyhában talál, egy fődél alyent nem tartózkodik és így szolgálatára igényt ne tartunk. Egy eltörtöt keféseprőnyel és egyéb tárgy világosan bizonyította, hogy a tisztelt levelről író egész komolyan védelmi állapotba tette magát szegény Bagi ellenében, mielőtt mást határozva, végleg megugrott volna.

Egy hólyg ismerősem vette aztán pártfogásába Bagit és szintén nagy kedve tette benne, különösen esti sétái alkalmával, midőn a kertben hosszú zsinogrot kote, kibontott szárnyaival nesztelenül lebeggett feje fölött s koronkint újra vállára állt ürnőjének.

Egy szép délután azonban, míg uróje távol volt, a bölcsesség madara örökre eltűnt; a cselédék állítása szerint megszökött. Valószínű azonban, hogy a cselédék gyűlölete ásta meg sirtját az éjtelmen oly kedves Baginak, melyek számára még évek múlva is „marad egy kicsi hely a szivemben.”

Bagi nevét és egyénisége iránti vonzalmunkat csakhamar egy gyönyörű láng-

bagoly örökölte, mely szüntén falun a nyitott ablakok szobánkba betevédt és foglyul esett.

E sárgásbarna s fakó arczával némileg emberi ábrázathoz is hasonló állatka az egész bagoly-családban a legszebb fajta, s a mi foglyunk úgy látszik szeliditési kísérleteket állt létey volt, mert csakhamar kezébe evett, s előjének elmozdítására egészen beletálatta magát. Annival inkább sajnáltuk aztán, mikor egy szép reggel hült helyét találtuk. Már meg voltunk győződve arról, hogy soha többé nem látjuk kis kedvencünkre, de me egy este a szomszédos házak tetefel felől egy sötét tömeg ereszkedik le nesztelenül, beszáll a szobába s az őrösen álló rudacsokra „részál, ráül nesztelen.” — mint a Póv Edgar hollója.

— **Bagi hazajött!** — kiálták a gyermekek örövendőre és körülzúzózták a rudat. Bagi pedig nézett nagy okos szemével, ki-meszezte azokat s meg-meghajolva, amint megismogattuk.

Ezentúl aztán meg nem kövte, nem korlátolva szabadságában, jött-ment, amikor neki tetszett, meg pedig meglehetősen szabályos időközben s mint igen szelid állatnak a budapesti állatkertben egy helyet eszközöltünk ki számára, a behozatalnál azonban éjjel megszórták s a főváros háztetere fölétt elvezedve többé hozzánk nem talált.

Később azt hallottam, hogy a szomszédos utcák egyikében, pár nappal El. Bagi megköszönte után egy este az erkélyen áll kanári-kalitkára egy bagoly csapott rá, s miután az ártatlan eneket szétépte, az elszornyedő kanári tulajdonos által boltal agyonvertett.

Vajon a mi kedvencünk volt-e a rablólovag? Nálunk léte állt az eleje tett madárkötésből sohasem nyult hozzá s hogy nem volt élhetetlen bizonyítaja folytatnos visszatéréshez a rendes élethege, — e két körülmény ellene val az ő további iránt rablókalitkánk, annyi azonban bizonyos, hogy El. Bagi életét tovább folytatva, állhatatlanul kövte merült szemünk előtt.

A tanúság e megfigyelésekből csak az, hogy az ellenszenves külső is rejthet némes tulajdonságokat, s ha valaki az első benyomás kellemetlenségén túleszi magát, a szabadított bagoly komoly, sőt sötét lényében nemesebb szemlelet és jóval több kedélyt fog találni, mint az elkényeztetett, ostoba és boszus papagályok egész seregében.

Szerkesztői válasz.

F. P. Kalocsán. A küldött czikket jövő számkunk hozza. **P. K. Budapest.** Ohaját teljesítettük.

Nyílt tér.*

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásának bizonyított köhögéssől,
gegehajoknál, gyomor- és hólyaggyurutnál.
Mattomi Henrik, Karlsbad és Budapest.

*E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerk.

Heti naptár.

MARCIUS (31 NAP.)

16 Hétfő	Héribert pk	Holdvilágzás:
17 Kedd	Gertrud sz.	Üjhold 16-án
18 Szerda	Jer. Cyrill eh.	6 óra 53 p. e.
19 Csütörtök	József n. a	nappalmeleg,
20 Pétek	Jakob hv.	reggeli hideg
21 Szombat	Benedek ap.	
22 Vasárnap	Oktávián	145.

Hirdetmény.

A Ferenc-csatorna részvény-társulat a csatornává átalakított Sugoviczaág medrének fenntartására szükséges **göckötrási munkálatokat** a folyó érvben is versenytárgyalás útján ohajtván kiadni; pályázni szándékozó felhivatnak, miszerint zárt ajánlataikat legkésőbb **1. hó 18-án délelőtti 9 óráig** a helybeli csatorna pénztári hivatalnál benyújtani sziveskedjenek, ugyanott, valamint helybeli aláírott szakmérnöknek a verseny feltételek pontozatát betekinthetők és közelebbi felvilágosítás s szereshető.

Kelt Baján, 1885. március 11.

Peschke Károly,
Ferenc-csatornai szakmérnök.

Vasúti menetrend

Bajáról - Szabadkára.

Bajáról	indul	d. e. 10 órakor.
Békés-Borsod		„ 10 „ 45 pk
Bács-Almás		„ 11 „ 30
Cákereta		„ 11 „ 58
Szabadkára érkezés	déli 12	„ 32
Budapestre	esti 8	„ 15
Szegedre	d. u. 4	„ 30
Gombosra	esti 7	„ 11

Üzleti tudósítás.

Baján, 1885. márczius 11.

Buza új	7.20
Zab	6.55
Arpa	5.80
Ruzsa	6.80
Kukoricza új	5.20
Köles	6.20
Bab új	7.—

Az árak 100 kilogr. után.

AZ ELSŐ CS. KIR.

DUNA-GÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT MENETRENDJE

Érvényes 1885. feb. 21-től további intézkedésig SZEMÉLYHAJÓK.

Bajáról Budapestre: naponta d. u. 2 órakor
Bajáról Mohácsra: naponta esti 7 órakor

POSTAHAJÓK

Budapestre: naponta kétszer, reggeli 3 óra 45 perckor, és délutáni 3 órakor (Első menet reggel 18-án, délután 16-án.)
Mohácsra: naponta kétszer, reggeli 6 óra 45 perckor, és este 8 óra 40 perckor. (Első menet 16-én.)
Ujvidékre: naponta reggeli 6 óra 15 perckor.
Zimkory, Belgrad és Panosavára: kétden, szerdán, pénteken é. vasárnap reggeli 6 óra 45 perckor.
Orsovára és a Dunaféjedelemsekébe: szerdán, pénteken és vasárnap reggeli 6 óra 45 perckor.
A hajók indulása **Budapestről:** déli 12 órakor és éjjeli 11 órakor.
Érkezés **Budapestre:** hajnalban 3 órakor és délután 2 óra 45 perckor.

Felelős szerkesztő: CSERBA FERENC.

1182 sz. tk. 885.

Hirdetmény.

A bajai kir. bírószág mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a **Bedzula Antal** és neje szül. **Pataricza Gyula** egy ház és 1/2-ad telekfeldől álló birtokáról zold f.-sz.-iváni éltvévedett 181-ik számú telek-könyvnek az 1880. évi XLVI. t. c. 1 §-a alapján újból szerkesztett tervezete elfogadtván, az a netaláni hibák kiigazítása és a hiányos pótlása végett az 1885. évi márczius 20-tól bezárólag 1885. évi május 20-ig határozott 60 napi felszólalási idő tartamára ezen kir. tkvi. hatóság értesítési helyiségében közszemlére kitétett.

Az érdekeltek feléeknek jogukban áll az említett tervezetet valamint az annak összeállításánál alapul szolgált s az 1881. évi szeptember 28-án 5576. sz. al. hozott végzésben tüzetesen megjelölt forrásokat megtekinteni s a pótlásnál követelt eljárása valamint magára a tervezetre nézve kifogásaikat megteenni, ha pedig valamely kifogás egy másik érdekeltektől feltekkönyvi bejegyzésre vonatkozik, ezen félnek a kifogásra észrevételek előadni, mely czélra a kir. telekkönyvezető által egy jegyzőkönyv fog nyitva tartatni, a melyekbe a szóval előadott kifogások és felszólalások bevétneti, az írásbeli beadványok pedig bemutatott okiratokkal együtt azoknak csatolása mellett felsorolotatni fognak.

Végre figyelmeztetek az érdekelteket, hogy az új szerkesztés folytán hatályon kívül helyezendő eltérveledett telekkönyvben foglalt bejegyzésekben alapul azon jogok, melyek a felszólalási határidő alatt nem érvényesítettek, olyan személyek ellenében, kik az unjonan szerkesztett telekkönyv alapján időközben nyilvánkönyvi jogukat jöháseműg szerezték — nem lesznek érvényesíthetők.

Kelt Baján, 1885. évi február 10-án.

A kir. bírószág mint tkvi. hatóság.
Báoz,
kir. írásbíró.

Haszonbéri hirdetés.

A kalocsai főképtalani uradalom közhírré teszi, miszerint f. é. április hó 9-én, délelőtt 9 órakor, az alolított tisztartói hivatalban, a nevezett uradalomhoz tartozó, Géder-Laki, Szt.-Benedeki, Uszódi, Dusboki, Császártöltési és Keczei koreszmák, italméresi joggal, úgy a Dömötöri csárda, 100 hold földdel és italméresi joggal, 1886. január 1-től kezdve. Továbbá a keczeli határban fekvő 980¹⁸⁸⁴/₁₂₀₀ hold területű Csukástói puszta, 1885. évi október 1-től kezdődő haszonvétele, három évre nyilvános árverésen bérebe fognak adni. Melyre vállalkozni szándékozók, kellő bánatpénzzel ellátva meghivatnak. Bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok, az árverés megkezdése előtt szinte elfogadtatnak.

A bérleti feltételek alulírott hivatalban mindenkor megtekinthetők.

Kalocsa, 1885. márczius hó 9-én.

**A kalocsai főképtalani uradalom
tisztartói hivatala.**

Hirdetmény.

A felerészben **Schadt István** és neje született **Dobler Terézia** — felerészben pedig **Schöu Pál** vaskuti lakosok nevében álló 772. krzi sz. ház és egyjártu szárazmalomról szóló 606. sz. eltévelyedett vaskuti telekjökönynek pótlása még az 1880. évi XLVI. t. cz. megalakítása előtt elrendeltetvén, és a helyszínelés 1880. évi márczius 27-én megtartván a pótlandó telekjegyzőkönynek ezen helyszínelés — valamint a községnél letéve levő másolatát és a

szombori kir. törvényszék úján az ottani telekjökönyvi irattárból megszerzett előiratok alapján elkészített tervezete alólírt kir. telekjökönyvi hatóság által elfogadtatván és annak értesítő helyiségében közszemlére kitetvén, az 1880. évi XLVI. t. cz. 2. §. és az ezen törvény végrehajtására vonatkozó 1880. évi június 26. 18058. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet XVI. és XXII. szakaszához képest felhivatnak mindazok, kik az új telekjökönyv szerkesztése, annak netaláni hibáinak kiigazítása s hiányainak pótlása — valamint az eltévelyedett telekjökönyvben foglalt s bármilyen nemű dologbani jogokra vonatkozó bejegyzéseknek helyreállítása céljából felszólalmi kívánnak, hogy előterjesztéseiket szóval vagy írásban 1885. évi márczius 20-tól kezdve 1885. évi június hó 20-ig beszárolg ezen kir. telekjökönyvi hatóságnál megtegyék, mivel a jelzett határidő meghosszabbítható nem lévén, az új szerkesztés következtében hatályon kívül helyezett telekjökönyvben foglalt bejegyzvényeken alapuló azon jogok, melyek a fentebbi felszólamlási határidő alatt nem érvényesítettek, olyan személyek ellenében, kik időközben nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeműleg szereztek, többé nem lesznek érvényesíthetők.

A kir. járásbírótság mint telekjökönyvi hatóság.

Baján, 1885. évi február hó 8-án.

Rácz.
kir. járásbíró.

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készít továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTLAPOKAT,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

GYÁSZJELENTÉSEKET,

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.

